

Gyökereink

Német nemzetiségi oktatást segítő fejlesztések

Innovációs anyagot összeállította:

**Prosszerné Benczik Edit, Szabó Magdolna
Székely Emese, Szüsz Tímea**

Bakonyárkány, 2010. június

Ajánlás:

A programot a nemzetiségi oktatást folytató iskolák figyelmébe ajánljuk leginkább. Jól használható azokban a német nyelvet oktató általános tantervű iskolákban is, ahol a nyelvoktatás mellett a német kultúra és kézműves hagyományok ápolását is fontosnak tartják. A program egy tanéven átívelő programelemeket mutat be.

Iskolánkban német nemzetiségi oktatást folytatunk és már a tanév elejétől folyamatosan szervezünk olyan tanórán kívüli programokat, amelyek segítik a német kultúra ápolását, a nemzetiségi hagyományok megőrzését. A programok jól illeszkednek a hon- és népismeret tananyagtartalmához. Az újszerű tanulószervezési eljárások pedig kiegészítik a kötelező tanórákon folyó kompetencia alapú oktatást.

Átfogó programleírást, cselekvéssort adunk az éves szinten megjelenő programelemekről és részletesen kifejtjük a nyelvi tanulmányút megvalósításának egy általunk kipróbált módját.

Célcsoport:

12-13 éves általános iskolai tanulók, az átfogó programok az iskola valamennyi tanulóját érintik

Programelemek:

- nyelvgyakorlás anyanyelvi környezetben
- a német kisebbségi nyelv művelt köznyelvi szinten történő elsajátításának segítése német színházi előadás segítségével
- népi kismesterségek elemeinek elsajátítása a kétkultúrájú alkotópadláson
- hagyományápolás aktív tanulói tevékenykedtetéssel

Célok:

- a német nyelv tanulása és a német nemzetiségi hagyományok ápolása újszerű módszerekkel
- a kisebbségi népszokások ápolása, valamint a hagyományos mesterségek megismerése, élményszerű kipróbálása
- a nyelvi kulcskompetenciák átfogó fejlesztése
- a látogatott ország kultúrájának személyes megismerése, megtapasztalása
- a földrajzi, természeti környezet élményszerű tanulmányozása
- látogatás egy partneriskolába, részvétel közös programon
- közösségépítés, közösségfejlesztés

Nyelvi tanulmányúton résztvevők:

- 21 tanuló, 4 kísérő tanár (1 fő német tanár, 1 fő német nemzetiségi tanító és német tanár, 1 fő német nemzetiségi tanító, 1 fő tanító, népi kismesterségek oktatója)
- célcsoport a 6. osztály, de betegség vagy családi okok fennállása esetén más osztályból beléphet helyettesítő az osztálylétszám mértékéig

Nyelvi tanulmányút megvalósítási ideje:

4 nap

Nyelvi tanulmányút megvalósítási helye:

Bécs

Partnerek:

Név	Cím	Kapcsolattartó	Feladat
Bakonysárárkányi Német Kisebbségi Önkormányzat	Bakonysárárkány, Béke út 100.	elnök	Közreműködés a hagyományápoló tevékenységekben
Deutsche Bühne – Német Színház	Szekszárd, Garay tér 4.	közönségszervező	Német nyelvű előadás megtartása
Tarjáni Zenei és Ének Hagyományőrző Egyesület	Tarján	zenekarvezető	Népzenei előadás megtartása, interaktív zenés foglalkozás biztosítása
Bakony Néptáncgyűttes Kulturális Alapítvány	Kisbér	tánctanár, koreográfus	Néptánc előadás és táncház biztosítása
IBUSZ Székesfehérvári irodája	Székesfehérvár	programszervező	Szállás, étkezés, utazás biztosítása
Bécsi múzeumok	Bécs	közönségszervező	Programok biztosítása

Tervezés, előkészítés feladatai

- **A célok, várható eredmények megfogalmazása;**
- célok megvalósítását segítő feladatok meghatározása;
- a programba bevonható személyek, partnerek listájának összeállítása;
- a szükséges tárgyi, anyagi feltételek feltárása;
- a program részletes tervének kidolgozása;
- a szülők tájékoztatása a programról (szülői értekezlet);
- tanulók tájékoztatása (osztályfőnöki órákon);
- nyelvi tanulmányút részletes programtervének összeállítása, tanulói feladatlapok elkészítése;
- kapcsolat felvétele, időpont egyeztetése a program megvalósításához szükséges személyekkel, szolgáltatókkal.

Megvalósítás

Átfogó programleírás

Cselekvési sor	Munkaformák	Tárgyi feltételek	Személyi feltételek	Résztvevők	Időterv	Produktum	Mérés, értékelés	Felelős
Márton napi népszokások rajzos feldolgozása	egyéni munka	rajzeszközök, keretezéshez eszközök	pedagógusokból álló zsűri	1-8. osztályos önkéntesek	november	képzőművészeti alkotás, rajz	zsűri értékeli pontozással	rajz tanár
Karácsonyi játszótér	csoportmunka	elkészítendő tárgyak alapanyagai	játszóház vezető pedagógusok	1-8. osztályosok	december	állomásonként egy elkészített ajándék vagy dísz tárgy	tanulók igyekezetének, feladathoz viszonyulásának értékelése	állomásvezető pedagógusok
agyagozás, használati és dísz tárgyak készítése	kiscsoportos foglalkozások	alkotópadlás agyagzó műhelyében (technika terem égető kemencével)	népi kismesterség oktató	önkéntes szakkörösök	folyamatos, december	egyszerű használati vagy dísz tárgy	tanulók igyekezetének, feladathoz viszonyulásának értékelése	szakkörvezető
fafaragás, fatárgyak készítése	kiscsoportos munka	alkotópadlás fafaragó műhelyében (technika szaktanterem)	technika tanár	felsőss tanulók	folyamatos	egyszerű fa dísz tárgy vagy játék	tanulók igyekezetének, feladathoz viszonyulásának értékelése	technika tanár
hagyományos sváb ételek, sütemények készítése	páros és kiscsoportos munka	alkotópadlás konyhája (tankonyha)	technika tanár	felsőss tanulók	december, június	sütemény	csoportban való együttműködés értékelése	technika tanár
népi tánc hagyományok őrzése	táncház	nagyméretű, mozgásra alkalmas terem	tánctanár	1-8. osztályosok	április, június	egyszerű koreográfia közös bemutatása	tanulók igyekezetének értékelése	tánctanár

népzenei hagyományőrzés	interaktív zenés bemutató	népzenei (fúvós) hangszerek	zenetanár	5-8. osztályosok	június	egyszerű dallamú, rövid zenei darab bemutatása	csoportban való együttműködés értékelése	igazgató /külsős zenetanár/
német nyelvű színdarab megtekintése	interaktív bemutató	nagyméretű, színpadi produkciók bemutatására alkalmas terem, hangosítással		1-8. osztályosok	június	tanulói közreműködéssel bemutatott darab	bekapcsolódás mértéke az interaktív feladatokba	igazgató /külsős előadók/
nyelvgyakorlás anyanyelvi környezetben	tanulmányút	olyan földrajzi hely, ahol anyanyelvként beszélnek a németet	nyelvtanárok	6. osztályosok	június 14-18.	tanulmányúton végig vezetett füzet	kiselőadások, feladat megoldások, füzetvezetés, múzeumi aktivitás „kavicsokkal” való értékelése tanulói értékelő lap	kísérő pedagógusok teamje

Kiemelt programelem: nyelvi tanulmányút

Kapcsolódás a tananyagtartalomhoz

- 6. osztály művészettörténet építészeti stílusok: román, gótika, reneszánsz
- az egyéb építészeti stílusok: barokk, modern
- ének-zene: híres bécsi zeneszerzők
- német nyelv és irodalom:
 - o kommunikációs képességek fejlesztése különböző élethelyzetekben: éttermi rendelés, városi közlekedés, tájékozódás, vásárlás
 - o szókincs fejlesztése Bécs látnivalói és utazás témakörben
 - o a nyelv és a nyelvhasználat rétegzettségének a megtapasztalása
 - o rövid vélemény megfogalmazása az élmények hatásáról
 - o használható nyelvtudás
- népismeret
 - o ismeretszerzés személyes beszélgetésekből, tárgyak, épületek közvetlen megfigyeléséből
 - o a népcsoport nyelvhasználati sajátosságainak megfigyelése
 - o információk gyűjtése adott témákhoz
 - o kisebbség híres képviselőinek megismerése
 - o eligazodás egyszerű térképeken

Fejlesztendő kompetenciák

- o Ismeretek szerzése szöveges és képi információhordozókból.
- o Szövegértelmezés, szövegfeldolgozás (futólagos olvasás, értelmező olvasás, kritikai kérdések megfogalmazása).
- o Ismeretlen szó meghatározása a szövegkörnyezet elemzése, felbontása alapján.
- o Lényeg kiemelése.
- o Kulcsfogalmak kiírása, értelmezése.
- o Fogalmak közötti kapcsolatok felismerése.
- o Vázlat, jegyzet készítése.
- o Elképzelések, érzések, gondolatok spontán elmondása.
- o Szótárak, lexikonok, kisegítő könyvek felhasználása.
- o Szakszókincs helyes használata.
- o Megfigyelések, vizsgálódások, kísérletek tapasztalatainak összegzése, szóbeli kifejtése, feljegyzések megfogalmazása, rögzítése.
- o Megszerzett információk reprodukálása, saját szavakkal történő elmondása.
- o Vita, vélemények megfogalmazása, indoklása, ütköztetése, megvédése.
- o Kiselőadások szövegének összeállítása, elmondása.
- o Feladatok megosztásának és megoldásának megbeszélése.
- o Feladatlapok feladatainak megválaszolása.
- o Beszélgetés társakkal a tanult információról.
- o Ön- és társkommunikáció értékelése.

Fejlesztési követelmények

- képes legyen a tanuló a 6. osztályos művészettörténet tananyagához kapcsolódó építészeti stílusok megfigyelésére, stíluselemeinek megnevezésére (román, gótika, reneszánsz)
- az egyéb –nem tanult- építészeti stílusokat (barokk, modern), figyelje meg, a különbségeket tudja megállapítani
- ismerje a híres bécsi zeneszerzők nevét
- képes legyen megszólalni a kisebbség nyelvén
- értse meg az egyszerű mondatokat
- képes legyen feltenni és megválaszolni egyszerű kérdéseket
- képes legyen rövid összefüggő szöveget írni (üdvözlő képeslap, útinapló)
- bátorsága, önbizalma növekedjen a német nyelvi kommunikáció terén

TEVÉKENYSÉGTERVEZET A NYELVI TANULMÁNYÚTHOZ

Cselekvési sor	Tevékenység	Idő	Munkaformák, módszerek	Eszközök	Megjegyzés
Az utazás előkészítése	Kiselőadási témák választása, kidolgozása, ellenőrzése A meglátogatandó helyszínek előzetes megismerése, stílusjegyeinek megfigyelése Az utazás nyelvi előkészítése (éttermi, közlekedési és vásárlási párbeszédgyakorlása) A projekt céljainak ismertetése, tanulói elvárások megfogalmazása németül	3 német tanóra 3 rajz tanóra 1 osztályfőnöki óra	Egyéni gyűjtőmunka Páros munka	Internet Útikönyv Szótár	Az utazás előtt a tanulók egy előre elkészített listáról választanak maguknak kiselőadási témát. A kiselőadások előkészítése során nagy hangsúlyt kapnak a formai és tartalmi követelmények: a tömörség, gördülékeny megfogalmazás, érdekességek belefoglalása.
1. Indulás, szervezési feladatok	Csoportok beosztása és megjelölése Programismertetés Az utazás során tanúsított helyes magatartás szabályainak tisztázása Úti okmányok ellenőrzése	30 perc	Csoportfejlesztés csoportnév választásával és a csoportkendő kidíszítésével Szóforgó	Színes kendők Textilfilcek Utaslista	
2. Városnézés Sopronban	Tanulói kiselőadás Sopronról Idegenvezetés meghallgatása Tájékozódás térkép alapján Vetélkedő szóban A megfigyelt épületeken szokatlan, rendkívüli elemek felfedezése	120 perc	Előadás Megfigyelés Rajzkészítés csoportokban Csoportos beszámoló „együtt a táblánál” módszerrel	<i>Térkép Sopron belvárosáról (1.sz.tanulói lap)</i>	
3. Látogatás a Seegrotte-i tavasbarlangban	Tanulói kiselőadás Idegenvezetés Szóbeli vetélkedő a látottakról Szórólapok gyűjtése	90 perc	Előadás Megfigyelés Csoportos megfigyelés	Szótár Útinapló	A tanulók a gyűjtött szórólapok felhasználásával otthonról hozott eszközökkel képes beszámolót készítenek

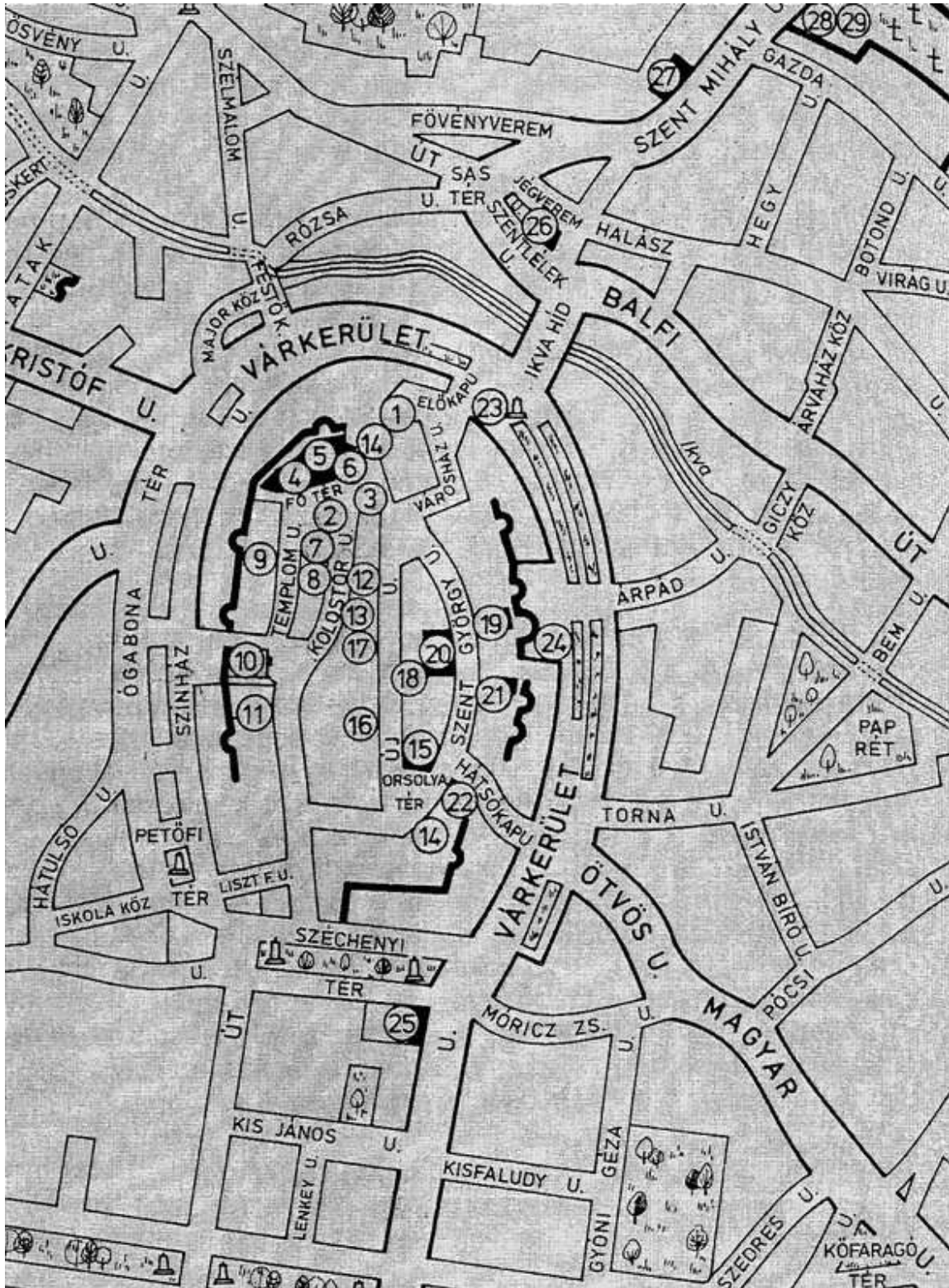
	A látottak rögzítése a füzetben képek és német mondatok segítségével				az útinaplójukba. A mondatok nyelvi megfogalmazásában tanári segítség és szótár áll rendelkezésükre.
4. A Hundertwasser Kunsthaus megtekintése	Tanulói kiselőadás Hundertwasserről Rajz	90 perc	Megfigyelés Rendszerezés	<i>Feladatlap (2.sz. tanulói lap)</i> Színes ceruza, filc	
5. A bécsi szemétégető megtekintése		30 perc	Megfigyelés Összehasonlítás Stílusjegyek gyűjtése szakértői mozaikkal	<i>Bécs térképe (3.sz.tanulói lap)</i>	Az épület előtt többször elhaladunk útjaink során, a gyerekeknek mindig újabb részletet kell felfedezniük.
4. Látogatás ORF Centrumban	Tanulói kiselőadás az ORF-ről Idegenvezetés Kérdések megfogalmazása németül az idegenvezetőhöz Szóbeli vetélkedő a látottakról Szórólapok gyűjtése A látottak rögzítése a füzetben képek és német mondatok segítségével Stúdiófelvétel készítése (német nyelvű hírolvasás, időjárás jelentés, tánc)	120 perc	Előadás Megfigyelés Tevékenykedtetés Élményszerű kipróbálás	Útinapló	
5. Séta a belvárosban	A Ring nevezetes épületeinek megtekintése Tanulói kiselőadás az épületekről Feladatlapok megoldása Rajzok készítése Puzzle A látottak rögzítése a füzetben képek és német mondatok segítségével	200 perc	Csoportos megfigyelés Egyéni munka Diák -kvartett (vetélkedő)	<i>Feladatlap (4.sz. tanulói lap, 5.sz. tanulói lap)</i>	A kirándulás során folyamatosan motiváljuk a tanulókat kis agyaggolyók osztásával, amelyeket nap végén pontokra beválthatnak. A pontokat egyénileg és csapatonként táblázatban rögzítjük.

	Német nyelvű párbeszéd (fagylaltvásárlás) Puzzle (Stephansdom) Körvonalrajz kiegészítése (Rathaus)				
6. Látogatás a Bécsi Természettudományi Múzeumban	Kiállítás megtekintése Tanulói kiselőadás a Bécsi Természettudományi Múzeumról Az ikermúzeumok összehasonlítása, párhuzamos megfigyelése Feladatlap megoldása Rajz készítése Szórólapok gyűjtése A látottak rögzítése a füzetben képek és német mondatok segítségével	200 perc	Csoportos megfigyelés Összehasonlítás, csoportos információgyűjtés, egymás munkáinak megtekintése „Képtárlátogatás”	<i>Feladatlap (6.sz. és 7.sz. tanulói lap)</i>	
7. Látogatás a Schönbrunni kastélyparkban	Feladatlap megoldása Vetélkedő Tanulói kiselőadás a Schönbrunni Kastély történetéről és a parkról A megtekintett helyek feltüntetése a térképen	120 perc	„Képtárlátogatás”- a csoportok megtekintik és értékelik egymás munkáját	<i>Feladatlap (8.sz. tanulói lap)</i>	
8. A Schönbrunni Gyermekmúzeum meglátogatása	Beöltözés korhű ruhákba Ünnepi asztal korhű megterítése Régi gyermekjátékok kipróbálása Ruhadarabok német megnevezése Szórólapok gyűjtése A látottak rögzítése a füzetben képek és német mondatok segítségével	90 perc	Megfigyelés Tevékenykedtetés Dramatizálás		
9. Látogatás a	Német nyelvű információs táblák	45 perc	Páros munka		

Schönbrunni Kocsimúzeumban	elolvasása, értelmezése Német járműelnevezések gyűjtése, memorizálása				
10. Iskolalátogatás a bécsi Salvatorschule-ban	Tanulói kiselőadás a Salvator rend történetéről Német nyelvű kérdések és információk megfogalmazása Közös éneklés: magyar népdal bemutatása Intézményrendszerek összehasonlítása	120 perc	Páros munka Csapatjáték		
11. Látogatás a Prater vidámparkban	Tanulói kiselőadás a Prater parkról Információ kérése németül Utazás az Óriáskeréken Vásárlás németül Ismert épületek beazonosítása látványtérképről ill. magasból	200 perc	Kiscsoportos munka		
12. Vacsora a „Schnitzelwirt” étteremben	Tanulói kiselőadás a bécsi szelet történetéről, elkészítési módjáról Német nyelvű párbeszéd (italrendelés) Összefoglaló feladatlap kitöltése a felkeresett, nevezetes épületekről	90 perc		<i>Feladatlap (9.sz. tanulói lap)</i>	
A program értékelése	Tanulói értékelő lapok kitöltése Az út során gyűjtött pontok összesítése Jutalmazás		Az élmények összegzése indián beszélgetéssel	<i>(10.sz.tanulói lap)</i>	Az értékelés szempontjai: nyelvi teljesítmény, a csapattagok együttműködése,

1.sz. tanulói lap

Színezd a várostérképen a megtett útvonalat és a megtekintett épületeket!

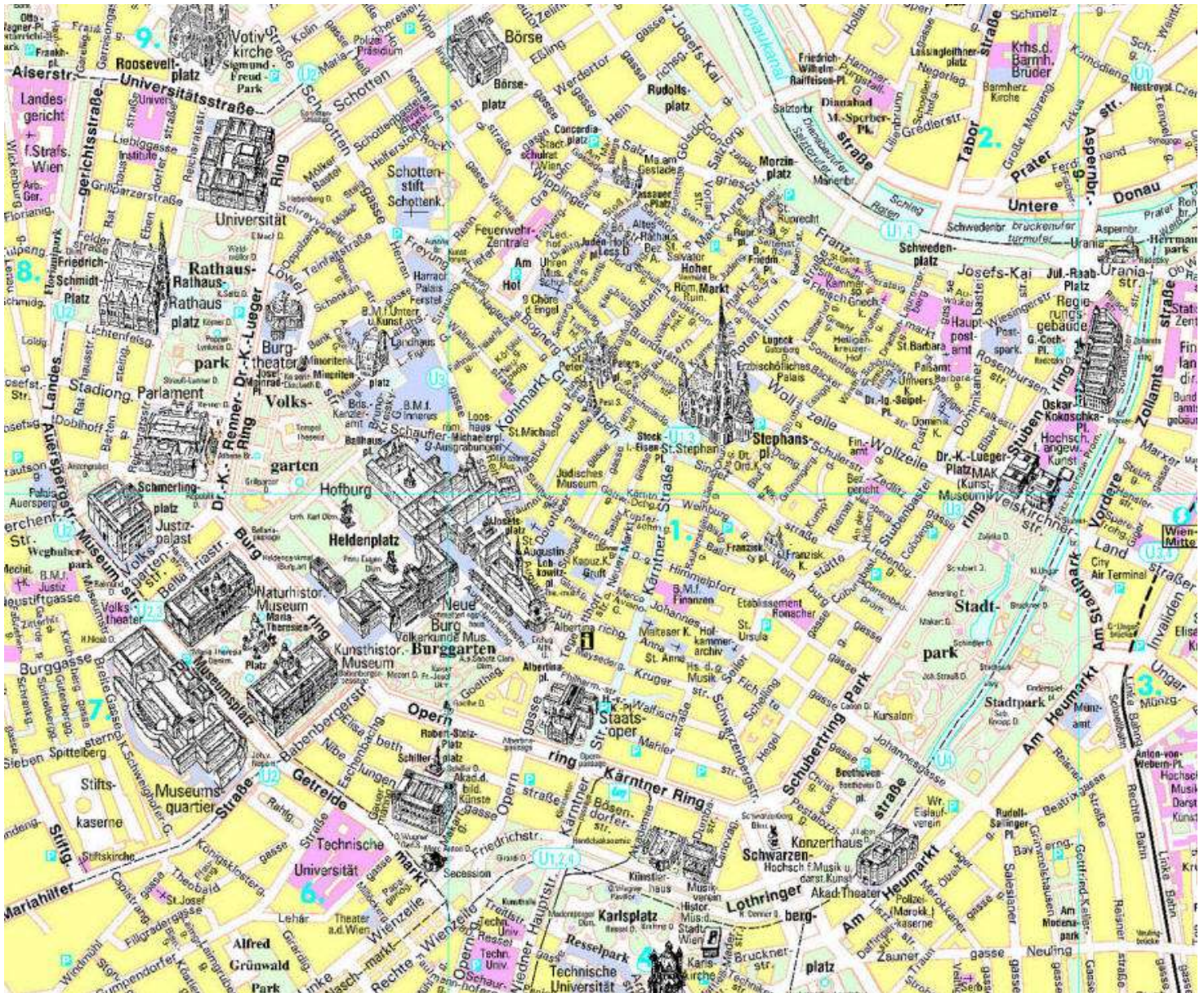
2.sz. tanulói lap

Hundertwasser épületeit a természet törvényei szerint tervezte. A látottak és megfigyelték alapján, figyelembe véve a következő szempontokat, tervezz egy Hundertwasser épülethez hasonló épülethomlokzatot!

- méhsejtszerű szerkezet
- mozgalmasság, ritmika
- vízszintes vonalak hullámozása
- szokatlanul gazdag színvilág
- asszimmetrikus díszítés
- hirtelen égbenyúló tornyok hagymakupolával
- különböző méretű és formájú erkélyek, tetőteraszok növényekkel

3.sz.tanulói lap

Színezd a várostérképen a megtett útvonalat és a megtekintett épületeket!

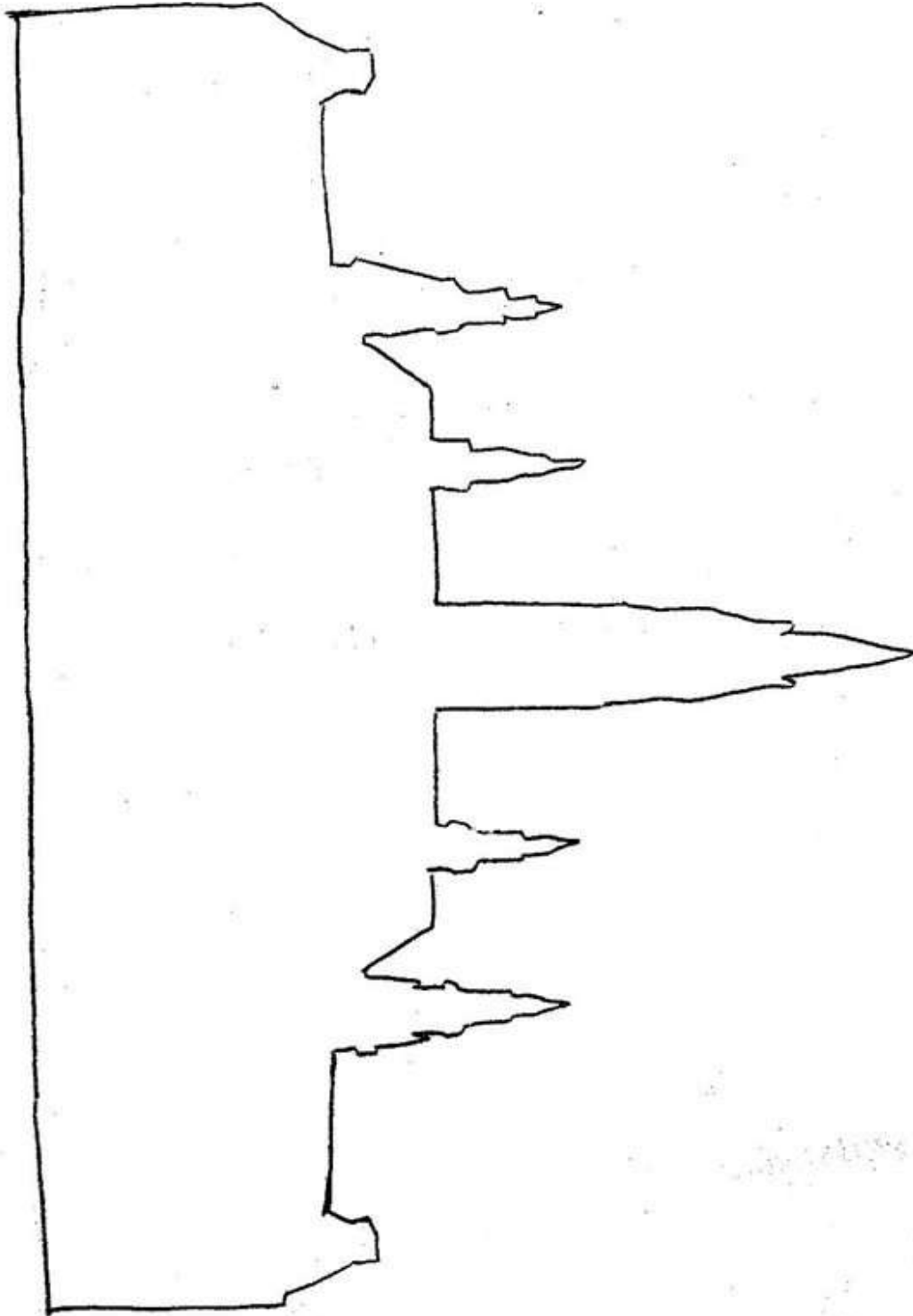

4.sz. tanulói lap

A Rathaus **neogótikus** épülete előtt állsz! Mit jelent a kiemelt kifejezés?

.....

Figyeld meg jól az épület homlokzatát és rajzold be a legjellemzőbb részeit!

5.sz. tanulói lap

Rakd össze a képkirakót és ragaszd fel egy lapra! Felelj a kérdésekre!

1. Melyik épület rajzát látod a képen?

2. Szerinted miért nem készülhet fénykép az épület teljes homlokzatáról?

3. Milyen stílusban épült a templom és ennek alapján körülbelül mikor (melyik században)?

4. Sorolj fel három olyan jellemző épületrészletet, melyek rávezettek a megoldásra!

6.sz. tanulói lap

Alaposan figyeljétek meg a két – egymással szemben – elhelyezkedő épületet, majd írjátok a képek alá a nevüket német nyelven!
Miből jöttetek rá a megoldásra? Soroljátok fel a lap alján!

.....

.....

.....

7.sz. tanulói lap

Természettudományi múzeum – feladatok, kérdések

1. Hol található a Willendorfi Vénusz? Hányadik emeleten, hányas számú teremben?

2. Miért híres?

3. Nevezd meg azt a részleget, ahol a drágakövek találhatóak!

4. Írd le annak a két drágakőnek a nevét / németül és magyarul /, amelyek a legjobban tetsztek!
Indokold, miért?

5. Hogyan csoportosították az állatokat? 4-5-öt nevez meg!

6. Hány teremben helyezték el az emlős állatokat? Néhányat /4-5/ nevez meg közülük / két nyelven /!

7. Melyik a legnagyobb madár a múzeumban?

8. Rajzolj le egy kétéltűt vagy hüllőt! Írd oda a nevét!

9. Milyen korokból találunk régészeti leleteket a múzeumban! Néhányat nevez meg közülük két nyelven!

10. Hol találhatók a halak? Hány terrárium, s akvárium található itt?

11. Melyek a legkisebb, s legnagyobb halak? Nevezd meg őket!

12. Mi tetszett legjobban a múzeumban? Rajzold le!

8.sz. tanulói lap

Schönbrunn

1. Bécs melyik kerületében található Schönbrunn?

.....

2. Milyen stílusban épült a kastély?

.....

3. Milyen alakzathoz hasonlít a Glorietthez felvezető út?

.....

4. Mit jelképez a Gloriette?

.....

5. Rajzold le a Neptun –kutat!

6. Hol található a rózsakapu?

.....

7. Nézz körül hány múzeum van a kastély környékén!

.....

8. Érdeklődj, mennyibe kerül a belépő a kocs múzeumba!

.....

9. Járj utána mettől meddig van nyitva a gyermekmúzeum?

.....

10. Kérdezd meg mi minden van ebben a múzeumban, mért érdemes megtekinteni?

.....

11. Mért híres a schönbrunni állatkert?

.....

12. Melyik család nyári rezidenciája volt a kastély?

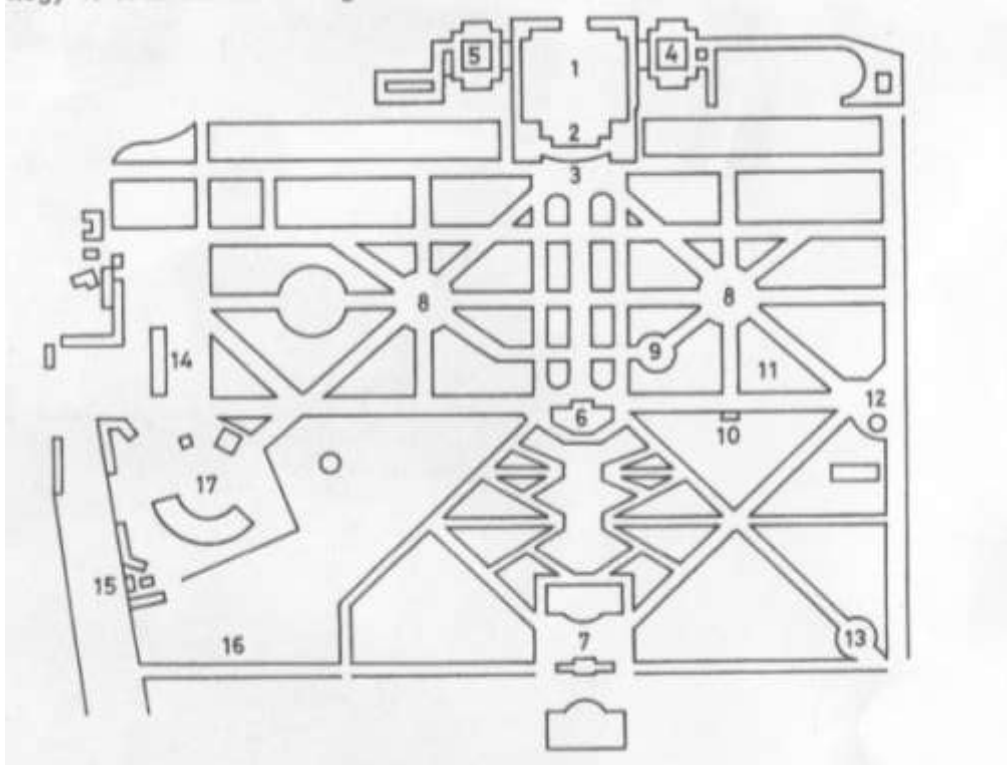
.....

13. Érdeklődj, hogy juthatsz vissza Bécs centrumába innen!

.....

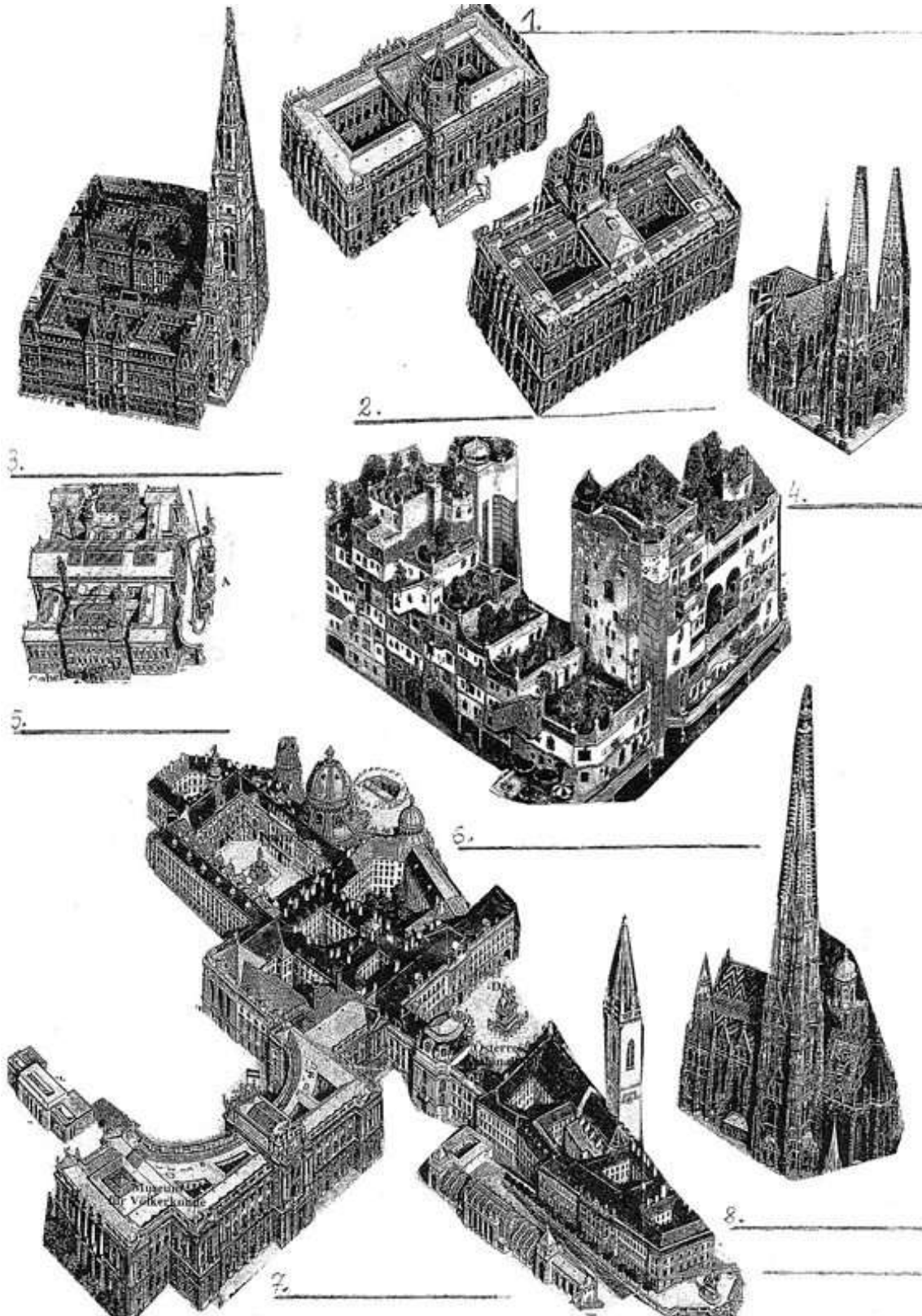
Keresd meg a következő számokat a térképen, írd mellé mi micsoda! Németül és magyarul is!

5.		
6.		
7.		
11.		
14.		
17.		

9.sz.tanulói lap

Írd a tanulmányozott épületek nevét németül a sorszámok mellé!

10.sz.tanulói lap

A „NYELVI TANULMÁNYÚT” PROGRAM BEFEJÉZÉSE UTÁN A DIÁKOK AZ ALÁBBI ÉRTÉKELŐ LAPOT TÖLTIK KI

Tanulói értékelő lap

Gondold végig az elmúlt hét eseményeit! Hogyan dolgoztál a „Nyelvi tanulmányúton”?

Igaz állítás esetén ☺ jelet,

Nem igaz állítás esetén ☹ jelet rakj a táblázatba!

Szemponatok	Igaz	Nem igaz
Izgalmasnak találtam a tanulmányutat.		
Legjobb tudásom szerint vettem részt a feladatok megoldásában.		
Kiselőadásom érdekelte társaimat.		
Nehézségek nélkül vásároltam német nyelven.		
Jól éreztem magam a csoportomban.		
Ötleteimet, javaslataimat meghallgatták társaim.		
Programfüzetemet szépen, áttekinthetően vezettem.		
Segítettem a tevékenységek során társaimnak.		
Segítséget kaptam a tevékenységek során.		
Szívesen dolgoztam csoportmunkában.		
A jövőben bátrabban megszólalok németül.		
A látogatott múzeumok több mint fele tetszett.		
A tanulmányút során jobban megismertem társaimat.		

Utóélet

A nyilvánosság biztosításával összefüggő tevékenységek

Az együttműködő partnerek tájékoztatásának eljárásrendje.

Tanulók:

Osztályfőnöki órán
Tanítási órákon

Szülők tájékoztatása:

Szórólap
Szülői értekezlet

Média

Helyi lap
Megyei lapok
Helyi kábel TV
Iskola honlapján való megjelenés

Dokumentációk:

Innovációs dokumentáció
Fényképek
Gyerekmunkák /füzetek/

Fenntarthatóság

A program sikeres volt.

A pedagógusok elkötelezettek az új pedagógiai eljárások bevezetésére, az élményszerű, gyakorlat közeli módszerek alkalmazására.

A tanulók élvezték a tanórán kívüli tevékenységeket, az új tanulási módokat. A tanulói értékelő lap alapján izgalmasnak találták a tanulmányutakat, jól érezték magukat a csoportmunka során. A látogatott múzeumok többsége tetszett nekik és a jövőben bátrabban szólalnak meg németül.

A nyelvi tanulmányút helyszínét az anyagi erőforrásoknak megfelelően lehet változtatni.

MELLÉKLETEK

1. sz. melléklet

Órára bontott programterv a nyelvi tanulmányúthoz

	Idő	Program	Utazási távolság
06.14. hétfő	9.00.	Indulás Bakonysárkányból Sopronba	135 km
	11.00.-13.00.	Városnézés Sopronban	15 km
	13.00.-14.30.	Utazás Seegrotte Hinterbrühlbe	61 km
	15.00.-16.00.	Tavasbarlang megtekintése	-
	16.00.-17.00.	Utazás Bécsbe	28 km
	17.00.-18.00.	Szállás elfoglalása Bécs Brigittenauban	-
	18.00.-18.30.	Vacsora	-
	18.30.-20.00.	Séta a Donauparkban	-
	20.00.-21.00.	Füzetek rendezése	-
	21.00.	Fürdés, takarodó	-
06.15. kedd	7.00.	Ébresztő, tisztálkodás	-
	7.30.	Reggeli	-
	8.00.-10.00.	Hundertwasser Haus	5 km
	10.00.- 11.00.	Utazás az ORF Zentrumba	12 km
	11.15.-13.00.	Látogatás az ORF Zentrumban	-
	13.00.-13.30	Utazás Bécs belvárosába, ebéd a buszon	10 km
	13.30.-16.00.	Bécs belvárosának megtekintése, séta a Ringen (Hofburg, Városháza, Parlament, Graben, Stephansdom	
	16.00.-17.30.	Séta az Augartenbe	
	17.30.-18.00.	Utazás vissza a szállásra	5 km
	18.00.-18.30.	Vacsora	
18.30.-19.00.	Füzetek rendezése		

	19.00.-20.30.	Séta a Donauparkba	
	21.00.	Tisztálkodás, takarodó	
06.16. szerda	7.00.-7.30.	Ébresztő, tisztálkodás	
	7.30.-8.00.	Reggeli	
	8.00.-9.00.	Utazás a Maria Theresien Platzra	7 km
	9.00.-12.00.	Látogatás a bécsi Természettudományi Múzeumban	
	12.00.-13.00.	Utazás Schönbrunnba, ebéd a buszon	5 km
	13.00.-15.00.	Látogatás a schönbrunni vadasparkban	
	15.00.-17.30.	A schönbrunni kastélykert megtekintése	
	17.30.-18.00.	Utazás vissza a szállásra	9 km
	18.00.-18.30.	Vacsora	
	18.30.-19.00.	Füzetek rendezése	
	19.00.-21.00.	Séta a környéken	
		21.00.	Tisztálkodás, takarodó
06.17. csütörtök	7.00.-7.30.	Ébresztő, tisztálkodás	
	7.30.-8.00.	Reggeli	
	8.00.-10.00.	Pakolás, készülődés a hazautazásra	
	10.00.-10.30.	Szállás elhagyása, utazás a Salvatorschuléba	5 km
	10.30.-11.30.	Látogatás a Salvatorschulében	
	11.30.-12.00.	Utazás a Rundumadum túraútvonal kezdőpontjához (Nussdorf)	6 km
	12.00.-15.00.	Rundumadum túra	4 km (busz jön a cs.elé)
	15.00.-15.30.	Utazás a Práterhez	8 km
	15.30.-19.00.	Práter	
	19.00.-20.30.	Esti buszos városnézés	50 km
		20.30.-21.30.	Vacsora a „Wiener Schnitzel”-ben

	20.30.-21.30.	Utazás a Schwechati repülőtérre	20 km
	21.30.-23.00.	Látogatás a reptéren	
06.18. péntek	23.00.-02.00.	Utazás Bakonysárkányba	184 km
	02.00.	Érkezés Bakonysárkányba	

2. sz. melléklet KISELŐADÁSOK TÉMÁI

Sorszám	Téma megnevezése	Felelős	Előadás időpontja
1.	A Duna-park	Hajdók Bence	1. nap esete
2.	A Schönbrunni kastély	Cser Attila	3.nap du
3.	Az ORF	Benis Olivér	2.nap de
4.	Sopron	Nagy Emil	1.nap de
5.	Hundertwasser	Balaskó Réka	2.nap de
6.	Seegrotte tavasbarlang	Ziska Vivien	1.nap du
7.	A Bécsi Természett. Múzeum	Mayer Annamária	3.nap de
8.	A schönbrunni vadaspark	Kiss Anna	3.nap du
9.	A Prater	Vadász Írisz	4.nap du
10.	Bécs	Nagy Nikolett	1.nap du
11.	A szalvátor rend	Balog Mária	4.nap de
12.	A Schwechati reptér	Kertész Soma	4.nap este
13.	Rundumadum túraútvonal	Wellner Bence	4.nap du
14.	Az Augarten	Manner Adrián	2.nap du
15.	A Ring Bécsben: a Hofburg, a városháza és a Parlament	Molnár Ottó	2.nap du
16.	Híres bécsi muzsikuskok: Strauss, Haydn, Mozart, Mahler	Kiss Krisztina	2.nap du
17.	Bécs kerületei (Brigittenau részletesen)	Ósz Roland	1.nap du
18.	A Stephansdom és a Graben	Weilandics Imre	2.nap du
19.	A Duna Bécsnél	Felker Dávid	1. nap esete
20.	Ausztria	Slepp Sándor	1.nap du
21.	Partneriskolánk	Bársony Tibor	4.nap de

3. sz. melléklet Tanulói kiselőadás

Bécs központja a két nagy körút, a Ring és a Gürtel között terül el, a Gürtelen túl pedig a külvárosi és a kertvárosi kerületek helyezkednek el. Bár tömegközlekedési eszközökkel kitűnően elérhetők, mégis nagyobb lélegzetvételű sétáknak tekinthetjük felkeresésüket. Akad azonban a Gürtelen túl is olyan nevezetesség, melyet vétek lenne kihagyni. Ilyen például a világhírű Schönbrunn.

Az itt található kastély és park szoros egységet képeznek, és a kastély barokk koncepciójának megfelelően sok szempontból ki is egészítik egymást. Mária Terézia életének utolsó évtizede óta a kert nagyjából változatlan maradt és mai napig meghatározza a schönbrunni kert jellegzetes külsejét.

A birtokot a 14. század óta "Katterburgnak" hívták. Szőlőtermesztésre alkalmas terület volt, amelyen egy malomüzem is működött. Bérlők sokaságát vonzotta, ami azonban megszűnt, amikor II. Miksa császár 1569-ben a területet udvari birtokká nevezte ki. A német-római császár a területet elsősorban dísz- és állatkertnek szánta, ahol a gyűjtési szenvedélye mellett a Habsburgokra oly jellemző vadásszenvedélyét is kiélhette. A II. Miksa által újonnan kialakított kert ezért nem csak hazai vadállatok és szárnyasok tartására rendeltetett, hanem helyet biztosított egzotikus szárnyasok, pávák számára is, amelyek nem hiányozhatnak egy fejedelmi parkból sem. Az idillnek magyar csapatok vetettek véget, akik 1605-ben az elkerített parkot lerombolták. Ideiglenesen újra helyreállították ugyan, de Mátyás császár csak vadászatra használta már. Úgy hírlik, az egyik vadászat során lelt rá arra a "szép kútra" (Schönbrunn), amely a birtoknak évtizedekkel később végleges nevét adta.

II. Miksa császár álma a dísz- és állatkertről Mária Terézia uralkodásának kezdetével azonban szertefoszlott. VI. Károly lánya ugyanis egy császári udvart alakított ki ezen a területen, s az állatkert a provincia csupán töredéknyi részén terül el. Az uralkodóház tagjai régen ebben az 1752-ben alapított pavilonban fogyasztották uzsonnájukat.

Ma ez a világ legrégebbi, eredeti állapotban megmaradt és napjainkban is működő állatkertje, mely gyűrűalakban elrendezett ketreceiről jellegzetes.

1906-ban a schönbrunni állatkertben született a világon először kiselefént fogságban. Addig a pillanatig zoológusok meggyőződése volt, hogy állatkertben egyáltalán nem szaporodnak vadállatok. Ezért ma is az a legfontosabb a vezetés számára, hogy a schönbrunni vadaspark "a boldog állatok állatkertje" legyen.

Különösen érdekes a világ legrégebbi állatkertjében az állatok etetése, pl. az emberszabású majmognál, akiket naponta 10 (tízórai), illetve 14.30 órakor (uzsonna közben) nézhetünk meg. Az elefántházban közvetlen közletről figyelhetjük meg a vastagbőrűeket (az elefánt bébit talán még fürdés közben is láthatjuk). A klasszikus elefántház és a ragadozó állatok ketrecai mellett láthatjuk az elsősorban gyerekeknek készített parasztházat, ahol az állatokat megsimogathatják. Az állatkertben olyan állatok találunk otthonra, mint vízilovak, oroszlánok, páviánok, zsiráfok, farkasok. Ezenkívül megéri megtekinteni az eredeti tirolai tanyát is háziállataival.

Összeállította: Balog Mária, 6. osztály

forrás: Internet

4. sz. melléklet Pillanatképek útinaplókból

